

POWIATOWY URZĄD PRACY

Chełmno 86-200, ul. Świętojerska 1,

tel./fax 56 686 00 41

chelmno.praca.gov.pl

e-mail: chelmno@chelmno.praca.gov.pl

INFORMACJA O BEZROBOCIU I DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W CHEŁMNIE W ROKU 2021

Chełmno, styczeń 2022r.

SPIS TREŚCI

I CHARAKTERYSTYKA ZMIAN NA RYNKU PRACY	3
<i>Stopa bezrobocia</i>	3
<i>Liczba bezrobotnych</i>	6
II STRUKTURA BEZROBOTNYCH	7
<i>Bezrobotni według wykształcenia</i>	7
<i>Bezrobotni według wieku</i>	8
<i>Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy</i>	9
<i>Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy</i>	10
<i>Bezrobotni zamieszkali na obszarach wiejskich</i>	13
<i>Bezrobotni niepełnosprawni</i>	15
III LOKALNY RYNEK PRACY	17
<i>Płynność lokalnego rynku pracy</i>	17
<i>Podjęcia pracy</i>	18
<i>Oferty pracy</i>	19
<i>Zatrudnienie cudzoziemców</i>	19
IV ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE	22
<i>Zatrudnienie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie</i>	22
<i>Zadania fakultatywne w 2021</i>	23
V ŚRODKI FUNDUSZU PRACY, EFS W ROKU 2021	25
<i>Środki Funduszu Pracy na rok 2021</i>	26
VI ZESTAWIENIE WYDATKÓW W 2021 ROKU NA AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU	28
<i>Roboty publiczne</i>	28
<i>Prace interwencyjne</i>	29
<i>Prace społecznie użyteczne</i>	29
<i>Organizacja staży</i>	30
<i>Doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy</i>	31
<i>Szkolenia i studia podyplomowe</i>	32
<i>Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej</i>	33
<i>Zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania</i>	34
<i>Kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców</i>	35
<i>Bon na zasiedlenie</i>	36
VII PAKIET WSPARCIA DLA PRZEDSIĘBIORCÓW W RAMACH PROGRAMU RZĄDOWEGO – TARCZA ANTYKRYZYSOWA	37
<i>Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 15zzb) organizacji pozarządowych (art.15zze) oraz kościelnych osób prawnych (art.15zz²)</i>	37
<i>Niskooprocentowana pożyczka z Funduszu Pracy dla mikroprzedsiębiorców (art.15zsd) i organizacji pozarządowych (art.15zsd^a)</i>	38
<i>Dotacje dla mikro i małych przedsiębiorstw określonych branż (art.15zze^d)</i>	39
VIII PROJEKTY WSPÓLFINASOWANE ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO ORAZ REZERWY FUNDUSZU PRACY	41

I Charakterystyka zmian na rynku pracy

Stopa bezrobocia

Podstawowym źródłem zawartych w opracowaniu informacji są dane statystyczne zawarte w sprawozdaniu MRPiPS-01, dane Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy oraz dane z Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Dane z Ministerstwa potwierdziły, że stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu 2021r. wyniosła 5,4%, co oznacza, że w porównaniu do poprzedniego miesiąca pozostała bez zmian, a w zestawieniu z końcem 2020r. była niższa o 0,9 punktu proc. Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu 2021r. kształtowała się w przedziale od 3,0% w województwie wielkopolskim do 8,6% w warmińsko-mazurskim. Z danych resortu wynika, że w rejestrach bezrobotnych w końcu 2021r. było 895,7 tys. osób, tj. o 150,8 tys. (tj. o 14,4%) mniej bezrobotnych niż przed rokiem. W porównaniu do stanu z końca listopada 2021r. liczba bezrobotnych w grudniu zmniejszyła się o 3,1 tys. osób, czyli o 0,3%. Dla przykładu, w grudniu 2018r. bezrobocie wzrosło o 1,9%, a w grudniu 2019 i 2020r. o 2,0%. Zestawiając poziom bezrobocia w końcu 2021r. do stanu sprzed początku epidemii COVID-19, liczba zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych spadła o 24,2 tys. osób, czyli o 2,6%, a stopa bezrobocia rejestrowanego była niższa o 0,1 pkt. proc. W lutym 2020r. wynosiła ona 5,5%. W grudniu 2021r. pracodawcy zgłosili do urzędów pracy prawie 96 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. To co prawda o 17,6 tys. (15,5%) mniej niż w listopadzie 2021r., ale o 14,7 tys. (18,1%) więcej niż w grudniu 2020r.

W końcu grudnia 2021r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła 61,9 tys. osób i była o 11,6 tys. osób mniejsza niż w grudniu 2020r. (o 15,8%), ale o 0,2 tys. osób większa (o 0,4%) niż w listopadzie 2021r. Kobiety stanowiły 59,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 58,4%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim w końcu grudnia 2021r. ukształtowała się na poziomie 7,7% (w kraju była niższa o 2,3 p. proc.). W stosunku do grudnia 2020r. była niższa o 1,3 p. proc., a w porównaniu z listopadem 2021r. była wyższa o 0,1 p. proc. Województwo kujawsko-pomorskie nadal znajdowało się wśród województw o najwyższej stopie bezrobocia, zaraz po warmińsko-mazurskim (8,6%) oraz podkarpackim (8,2%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwie wielkopolskim (3,1%).

W województwie kujawsko-pomorskim do powiatów i miast na prawach powiatu o najwyższej stopie bezrobocia w końcu grudnia 2021r. nadal należały powiaty: radziejowski (14,9%, wobec 16,2% w grudniu 2020r.), lipnowski (13,0%, wobec

15,9%) oraz wrocławski (12,8%, wobec 14,6%), a o najniższej: miasto Bydgoszcz (2,5%, wobec 3,6%), powiat bydgoski (3,8%, wobec 5,2% w grudniu 2020r.) oraz miasto Toruń (4,0%, wobec 4,7%). Spadek stopy bezrobocia odnotowano we wszystkich powiatach i miastach na prawach powiatu, przy czym największy w powiatach aleksandrowskim i lipnowskim (po 2,9 p. proc.).

W grudniu 2021r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowano 7,2 tys. osób bezrobotnych, tj. o 0,6% mniej niż przed rokiem, ale o 3,6% więcej niż w listopadzie 2021r. Zmniejszył się udział bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (o 0,5 p. proc., tj. do 2,7%) w nowo zarejestrowanych ogółem w stosunku do grudnia 2020r. oraz odsetek absolwentów (o 0,1 p. proc., tj. do 6,7%). Zwiększył się natomiast udział bezrobotnych dotychczas niepracujących (o 1,0 p. proc., tj. do 9,8%) oraz udział bezrobotnych rejestrujących się po raz kolejny (o 0,2 p. proc., tj. do 89,2%). Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy wyniosła 0,9%.

W tym samym czasie z ewidencji wyrejestrowano 7,0 tys. osób bezrobotnych, tj. o 35,4% więcej niż w grudniu 2020r., ale o 6,9% mniej niż w listopadzie 2021r. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 4,3 tys. osób (przed rokiem 3,8 tys. osób). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się o 12,9 p. proc. w ujęciu rocznym (do 60,9%). Zwiększył się natomiast udział osób bezrobotnych wyrejestrowanych w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 12,1 p. proc., tj. do 18,1%) w ogólnej liczbie wyrejestrowanych, odsetek osób bezrobotnych wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 0,6 p. proc., tj. do 3,9%) oraz udział osób bezrobotnych, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (o 0,2 p. proc., tj. do 0,7%). Stopa odpływu bezrobotnych z urzędów pracy wyniosła 11,3%.

W końcu grudnia 2021r. bez prawa do zasiłku pozostawało 52,9 tys. bezrobotnych, ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem zwiększył się w stosunku rocznym o 2,5 p. proc. (do 85,6%). W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu grudnia 2021r. stanowili 86,2% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 83,7%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem wzrósł o 6,4 p. proc. w stosunku rocznym. Zwiększył się także udział bezrobotnych powyżej 50. roku życia (o 0,9 p. proc.) oraz udział osób bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko do 6. roku życia (o 0,2 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział osób bezrobotnych: do 30. roku życia (o 2,0 p. proc.) oraz do 25. roku życia (o 1,4 p. proc.).

Wśród bezrobotnych nie zaliczających się do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zwiększył się w skali roku odsetek kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (o 1,2 p. proc.) w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych oraz osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (o 0,5 p. proc.). Udział osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego pozostał na niezmiennym poziomie.

W grudniu 2021r. do urzędów pracy zgłoszono 4,6 tys. ofert pracy, tzn. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Było to więcej o 0,8 tys. ofert w porównaniu z grudniem 2020r., ale o 1,1 tys. ofert mniej niż w listopadzie 2021r. W końcu grudnia 2021 r. na 1 ofertę pracy przypadało 22 bezrobotnych (przed rokiem 25 osób, a w listopadzie 2021r. 14 bezrobotnych).

Ogólnopolska tendencja spadkowa odnośnie stopy bezrobocia znalazła swoje odbicie również na terenie powiatu chełmińskiego. W 2021r. najniższą stopę bezrobocia w powiecie zanotowano w październiku i listopadzie (11,4%), a w grudniu zanotowano wzrost jedynie o 0,1 p. proc. Poziom najwyższy stopy bezrobocia, tj. 13,5% zanotowano w na początku roku, tj. w miesiącach styczeń i luty. W zestawieniu miesięcy styczeń 2020r. i styczeń 2021r. możemy zaobserwować niewielką różnicę, tj. wzrost o 0,8 p. procentowego. Większą zmianę obserwujemy w dniu 31 grudnia 2021r. - stopa bezrobocia była o 1,8 p. proc. niższa aniżeli w analogicznym okresie 2020r. i wyniosła 11,5%. Zestawienie stopy bezrobocia w latach 2020 – 2021 przedstawia tabela 1.

Tabela 1

Stopa bezrobocia w latach 2020 - 2021

Wyszczególnienie	Stopa bezrobocia					
	Polska		woj. kujawsko pomorskie		powiat chełmiński	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Styczeń	5,5	6,5	8,3	9,4	12,7	13,5
Luty	5,5	6,6*	8,2	9,4	12,4	13,5
Marzec	5,4	6,4	7,9	9,2	12,2	13,1
Kwiecień	5,8	6,3	8,3	8,9	12,8	12,8
Maj	6,0	6,1	8,7	8,7	13,3	12,8
Czerwiec	6,1	6,0*	8,8	8,4	13,5	12,3
Lipiec	6,1	5,9*	8,7	8,2	13,2	12,1
Sierpień	6,1	5,8	8,7	8,1	13,3	11,8
Wrzesień	6,1	5,6	8,7	7,9	13,4	11,5
Październik	6,1	5,5	8,6	7,7	13,2	11,4
Listopad	6,1	5,4	8,7	7,6	13,3	11,4
Grudzień	6,2	5,4	8,9	7,7	13,3	11,5

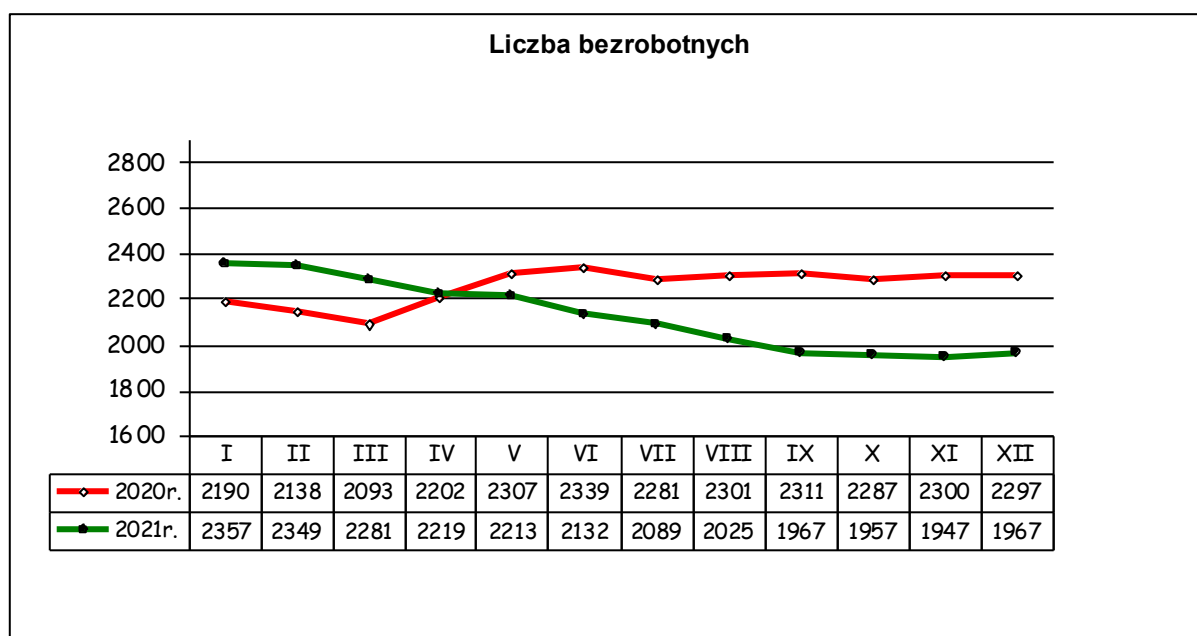
Źródło: Dane GUS, * oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych

Liczba bezrobotnych

Kształtowanie się comiesięcznych stanów bezrobocia na terenie powiatu chełmińskiego w 2021 r. i dla porównania w 2020r. ilustruje wykres 1.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2021 r. liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie wynosiła **1967** osób, z tego kobiety **1139** (58%) i mężczyźni **828** (42%). Jest to poziom zbliżony do początku lat dziewięćdziesiątych, w których powstały Urzędy Pracy, gdyż liczba zarejestrowanych poniżej 2 tys. osób wystąpiła wcześniej tylko na koniec roku 1990. Pod względem zmniejszenia liczby osób bezrobotnych, rok 2021 jest w powiecie chełmiński odmienny od poprzednich, albowiem tendencja spadkowa zapoczątkowana w styczniu utrzymała się przez cały rok. W zestawieniu miesięcy grudzień 2020r. i grudzień 2021r. możemy zaobserwować spadek osób pozostających w rejestrach o 330 osób, tj. aż o 14%. Najmniejsza liczba osób zarejestrowanych w ciągu roku wystąpiła w listopadzie - 1947 osób. Prawo do zasiłku dla osób bezrobotnych w końcu 2021 r. posiadało 275 osób (14% ogółu bezrobotnych) w tym 151 kobiet (13% ogółu kobiet). W porównaniu z analogicznym okresem w roku 2020, udział osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych zmalał o 4%.

Wykres 1
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Chełmnie w latach 2020 i 2021

II Struktura bezrobotnych

Tabela 2

Zarejestrowani bezrobotni z podziałem na samorządy terytorialne

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych w końcu grudnia 2020.		Liczba bezrobotnych w końcu grudnia 2021r.		Zmiana	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Miasto Chełmno	834	447	734	384	-100	-63
Gmina Chełmno	261	175	233	146	-28	-29
Gmina Kijewo Królewskie	175	116	157	105	-18	-11
Gmina Lisewo	225	110	174	101	-51	-9
Gmina Papowo Biskupie	274	165	234	132	-40	-33
Gmina Stolno	255	155	227	140	-28	-15
Gmina Unisław	273	157	208	131	-65	-26
Ogółem PUP	2297	1325	1967	1139	-330	-186

Bezrobotni według wykształcenia

Już od wielu lat obserwujemy, że osoby pracujące były przeciętnie lepiej wykształcone niż bezrobotni i nieaktywni zawodowo. Wykształcenie ma kluczowe znaczenie w kontekście poszukiwania zatrudnienia – im wyższy poziom wykształcenia, tym mniejsze prawdopodobieństwo znalezienia się w sytuacji długotrwałego bezrobocia i zniechęcenia, wskutek którego zaprzestaje się poszukiwania pracy. Pracodawcy do zatrudnienia poszukują jednak nie tylko osób, które są wykształcone, ale posiadają również umiejętności, a także określony staż pracy czyli doświadczenie zawodowe - są to główne czynniki wpływające na długość okresu pozostawania bez pracy. Mimo, że większość bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia, to ich sytuacja zaczyna się znacząco zmieniać. Obecnie bezrobocie w Polsce jest najniższe od 1990 roku, więc większość przedsiębiorców ma problem ze znalezieniem pracowników - w wielu branżach możemy mówić o rynku pracownika.

W rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie nadal pozostaje większość osób o niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy wśród bezrobotnych to osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe (odpowiednio 39 i 28% w ogólnej liczbie zarejestrowanych w końcu grudnia 2021r.). Obie te grupy stanowiły łącznie 67% ogólnej liczby bezrobotnych. Świadectwem ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych legitymowało się 17% ogółu bezrobotnych, średnich ogólnokształcących 9%, a dyplomem ukończenia szkół wyższych 7%. W analogicznym okresie 2020r. struktura była niemal identyczna.

Tabela 3**Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie według wykształcenia**

Wyszczególnienie	Stan w końcu 2020r.		Stan w końcu 2021r.		Zmiana w liczbach bezwzględnych	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Wyższe	146	104	133	105	-13	1
Policealne i średnie zawodowe	400	282	333	243	-67	-39
Średnie ogólnokształcące	219	169	180	133	-39	-36
Zasadnicze zawodowe	656	343	556	292	-100	-51
Gimnazjalne i poniżej	876	427	765	366	-111	-61

Bezrobotni według wieku**Tabela 4****Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie według wieku i płci**

Wiek	Stan w końcu 2020r.		Stan w końcu 2021r.		Zmiana w liczbach bezwzględnych	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
18 - 24 lat	281	172	230	147	-51	-25
25 - 34 lat	662	457	519	364	-143	-93
35 - 44 lat	556	332	504	311	-52	-21
45 - 54 lat	444	237	402	207	-42	-30
55 - 59 lat	220	127	205	110	-15	-17
pow. 60 lat	134	X	107	X	-27	X

Analiza struktury bezrobocia pod kątem wieku wskazuje, że dominującą grupą osób pozostających bez pracy są ludzie młodzi. Uwzględnienie wieku bezrobotnych jest bardzo istotne, bowiem w zupełnie innej sytuacji są młodzi ludzie, którzy ukończyli szkołę i poszukują pracy a innej osoby starsze, które ją utraciły. W końcu 2021r. najliczniejsze grupy wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25 – 34 lat – 519 osób, oraz w wieku 35 – 44 lat – 504 osoby, a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł po 26%. Osób w wieku 45 – 54 lat było 20% natomiast osób w wieku do 24 - 12%. Osoby w wieku powyżej 54 lat w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowiły grupę 15%. W stosunku do analogicznego okresu 2020r. w każdej z grup, obserwujemy spadek liczby osób bezrobotnych. Biorąc pod uwagę zmniejszenie liczby osób bezrobotnych

w poszczególnych przedziałach wiekowych, największą zmianę możemy zaobserwować u osób w wieku od 25 do 34 lat – w grupie ubyło aż 143 osoby, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych zmniejszył się o 3% w odniesieniu do stanu z końca roku 2020r, w którym grupa ta stanowiła 29 % ogółu.

Jeżeli analizując strukturę bezrobotnych uwzględnimy płeć, zauważymy, iż wśród bezrobotnych dominują kobiety - stanowią one 58% ogółu bezrobotnych. W dniu 31.12.2021r. na terenie powiatu chełmińskiego status osoby bezrobotnej posiadało 1139 kobiet – porównując analogiczny okres w 2020r., gdzie bezrobotnych kobiet było 1325, możemy zauważyć niezmienny udział kobiet w ogóle bezrobotnych i 14 % spadek ich ogólnej liczby wśród zarejestrowanych. Przewagę kobiet w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych obserwujemy już od kilku lat.

Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Tabela 5

Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie według czasu pozostawania bez pracy

Czas pozostawania bez pracy	Stan w końcu 2020r.		Stan w końcu 2021r.		Zmiana w liczbach bezwzględnych	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Do 1 m-ca	129	67	152	73	23	6
1 – 3 m-cy	338	173	280	134	-58	-39
3 – 6 m-cy	311	157	243	135	-68	-22
6 – 12 m-cy	425	205	264	138	-161	-67
12 – 24 m-cy	465	264	351	192	-114	-72
Powyżej 24 m-cy	629	459	677	467	48	8

Największą grupę osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie chełmińskim tj. 34% stanowiły osoby, które pozostawały bez pracy powyżej 24 miesięcy. Bezpośrednio za tą grupą znalazły się osoby pozostające bez pracy od 12 do 24 miesięcy – 18%. Z powyższego wynika, że ponad połowa zarejestrowanych osób bezrobotnych pozostaje bez pracy dłużej niż rok. Jeżeli chodzi o zmiany, to w zestawieniu z analogicznym okresem 2020r., największy spadek w 2021r. zaobserwowano w grupie osób bezrobotnych, które pozostawały bez pracy od 6 do 12 miesięcy – o 161 osób (38%) z kolei jedyny wzrost, pomimo znacznego spadku ogólnej liczby zarejestrowanych, wystąpił wśród grupy osób pozostających bez pracy do 1 miesiąca - o 23 osoby (18%) oraz powyżej 24 m-cy – o 48 osób (8%) . Osoby pozostające bez pracy stosunkowo krótko, tj. do 1 miesiąca stanowiły 8%, od 1 do 3 miesięcy – 14%, od 3 do 6 miesięcy – 12%, natomiast pozostające bez pracy od 6 do 12 miesięcy – 13% ogółu bezrobotnych.

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Po nowelizacji *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* obowiązującej od dnia 27 maja 2014 roku, do grupy osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczamy:

- bezrobotnych do 30 roku życia;
- bezrobotnych długotrwale;
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej;
- bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia;
- bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia;
- bezrobotnych niepełnosprawnych.

Osobom takim, przysługuje pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych. Ideą programów specjalnych jest umożliwienie powiatowym urzędом pracy elastycznego reagowania na potrzeby klienta, wymagającego niestandardowego wsparcia w procesie aktywizacji. Programy specjalne przewidują rozwiązania, umożliwiające aktywizację bezrobotnych i innych uprawnionych osób, potrzebujących specyficznej pomocy w doprowadzeniu do podjęcia pracy. Podstawowym warunkiem, aby uznać, iż program przygotowany przez urząd pracy posiada znamiona programu specjalnego, jest zastosowanie wobec wszystkich jego uczestników zarówno usług i instrumentów rynku pracy, jak również specyficznych elementów, niezbędnych do przezwyciężenia barier, utrudniających aktywizację osób bezrobotnych.

W końcu grudnia 2021r. najliczniejszą z wymienionych grup, stanowiącą aż 62% ogólnej liczby bezrobotnych była grupa osób długotrwale bezrobotnych (tj. osób pozostających w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat). Kolejnymi, co do wielkości grupami, są osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia oraz osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia które stanowiły po 25% osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie chełmińskim. Niewiele mniejszą grupą, stanowiącą 24% ogólnej liczby bezrobotnych były osoby do 30 roku życia (w tym osoby do 25 roku życia – 12% ogółu). Odsetek pozostałej grupy, tj. osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w dniu 31.12.2021r. wyniósł 3%, natomiast w grupie posiadającej co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia znalazły się tylko 2 osoby. Część sprawozdawcza poświęcona liczbie bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy nie została jeszcze w Powiatowych Urzędach Pracy zintegrowana w systemie informatycznym, wobec czego dane są nieznane.

Tabela 6

**Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy
w Chełmnie znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy
w styczniu i grudniu 2021r.**

Wyszczególnienie	Styczeń 2021		Grudzień 2021	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Ogółem	2002	1199	1706	1033
Do 30 roku życia	603	401	471	329
w tym do 25 roku życia	276	176	230	147
Długotrwale bezrobotni	1384	880	1218	767
Powyżej 50 roku życia	583	237	494	197
Posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	567	475	496	424
Posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	5	3	2	0
Niepełnosprawni	74	39	65	34

Tabela 7

Szczegółowa struktura bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu grudnia 2021r.

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych razem	Będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy							
			do 30 roku życia	w tym do 25 roku życia	długo-trwale bezrobotni	pow. 50 roku życia	korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	niepełnosprawni
Czas pozostawania bez pracy w mies.	do 1	107	41	24	31	34	0	27	0	5
	1 - 3	210	91	61	70	55	0	48	1	11
	3 - 6	186	83	50	53	45	0	73	0	9
	6 - 12	175	66	33	36	62	0	65	0	15
	12 - 24	351	80	37	351	95	0	81	0	12
	pow. 24	677	110	25	677	203	0	202	1	13
Wiek	18 - 24	230	230	230	81	X	0	68	0	4
	25 - 34	457	241	X	322	X	0	288	0	7
	35 - 44	373	X	X	319	X	0	132	1	10
	45 - 54	334	X	X	276	182	0	7	0	24
	55 - 59	205	X	X	144	205	0	1	1	16
	60-64 lata	107	X	X	76	107	0	0	0	4
Wykształcenie	wyższe	111	32	8	70	15	0	55	0	2
	policealne i średnie zawodowe	288	103	54	189	50	0	103	0	7
	średnie ogólnokształcące	159	70	24	98	20	0	68	0	6
	zasadnicze zawodowe	493	103	44	361	190	0	126	0	26
	gimnazjalne i poniżej	655	163	100	500	219	0	144	2	24
Staż pracy ogółem	do 1 roku	299	134	74	216	34	0	81	0	9
	1 - 5	446	170	66	332	56	0	195	0	12
	5 - 10	332	40	10	239	90	0	108	0	9
	10 - 20	263	2	X	204	141	0	51	1	13
	20 - 30	136	X	X	84	120	0	4	1	11
	30 lat i więcej	36	X	X	14	36	0	1	0	5
	bez stażu	194	125	80	129	17	0	56	0	6
Ogółem		1706	471	230	1218	494	0	496	2	65

Bezrobotni zamieszkali na obszarach wiejskich

Bezrobotni zamieszkali na obszarach wiejskich stanowią 63 % ogółu osób bezrobotnych z powiatu chełmińskiego. W końcu grudnia 2021r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie były zarejestrowane 1233 osoby zamieszkałe na terenach wiejskich z czego 755 osób stanowiły kobiety (66% ogółu zarejestrowanych kobiet). W zestawieniu z 2020r. udział osób bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich w ogólnej liczbie bezrobotnych zmalał o 1%.

Tabela 8

Struktura bezrobotnych zamieszkałych na wsi, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie według wykształcenia

Wyszczególnienie	Stan w końcu 2020r.		Stan w końcu 2021r.		Zmiana w liczbach bezwzględnych	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Wyższe	83	69	78	65	-5	-4
Policealne i średnie zawodowe	269	192	216	160	-53	-32
Średnie ogólnokształcące	143	115	111	88	-32	-27
Zasadnicze zawodowe	416	230	347	204	-69	-26
Gimnazjalne i poniżej	552	272	481	238	-71	-34

W rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie najliczniejszą grupę wśród osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i poniżej (39%) oraz osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (28%). Udział osób z wykształceniem wyższym stanowi na terenie wiejskim zaledwie 6%. Świadectwem ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych legitymowało się ok. 18% ogółu bezrobotnych, a średnich ogólnokształcących 9%. Biorąc pod uwagę analogiczny okres w 2020r., obserwujemy w 2021r. największy spadek liczby osób zarejestrowanych w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – o 13% (71 osób). W tabeli 9 przedstawiono strukturę bezrobotnych zamieszkałych na wsi według wieku.

Tabela 9

**Struktura bezrobotnych zamieszkałych na wsi, zarejestrowanych
w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie według wieku**

Wyszczególnienie	Stan w końcu 2020r.		Stan w końcu 2021r.		Zmiana w liczbach bezwzględnych	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
18 – 24 lat	201	120	151	101	-50	-19
25 – 34 lat	459	326	359	260	-100	-66
35 – 44 lat	338	214	308	205	-30	-9
45 – 54 lat	250	136	235	121	-15	-15
55 – 59 lat	142	82	126	68	-16	-14
pow. 60 lat	73	X	54	X	-19	X

Wśród osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi, największe grupy stanowią osoby w wieku 25 - 34 lat oraz 35 - 44 lat. Stanowią one łącznie 54% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na obszarze wiejskim (odpowiednio 29% i 25%). Największa ilość bezrobotnych kobiet należy również do grup w wieku 25 - 34 lat oraz 35 - 44 lat. Stanowią one łącznie 61% bezrobotnych kobiet z obszaru wiejskiego (odpowiednio 34% i 27%). Największy spadek liczby osób zarejestrowanych zanotowano wśród osób w wieku 25 - 34 lat - porównując stany w końcu 2020r. i 2021r. otrzymamy zmniejszenie o 100 osób (22%).

W tabeli 10 przedstawiono strukturę bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy.

Tabela 10

**Struktura bezrobotnych zamieszkałych na wsi, zarejestrowanych
w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie według czasu pozostawania bez pracy**

Wyszczególnienie	Stan w końcu 2020r.		Stan w końcu 2021r.		Zmiana w liczbach bezwzględnych	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Do 1 m-ca	88	47	106	59	18	12
1 – 3 m-cy	215	114	164	77	-51	-37
3 – 6 m-cy	189	102	161	93	-28	-9
6 – 12 m-cy	277	136	160	95	-117	-41
12 – 24 m-cy	306	183	215	128	-91	-55
Powyżej 24 m-cy	388	296	427	303	39	7

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi, w końcu 2021r., najliczniejszą grupę stanowią osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (35%) oraz od 12 do 24 miesięcy (17%). Osoby pozostające bez pracy stosunkowo krótko, tj. do 1 miesiąca stanowiły 9%, natomiast pozostałe grupy, tj.: od 1 do 3 miesięcy, od 3 do 6 miesięcy oraz od 6 do 12 miesięcy – po 13% ogółu bezrobotnych każda. W końcu roku największemu zmniejszeniu uległa grupa osób bezrobotnych pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy – porównując analogiczny okres w 2020r. obserwujemy spadek o 117 osób (42%).

Bezrobotni niepełnosprawni

Osoba niepełnosprawna, jako uczestnik rynku pracy w wielu sytuacjach pozbawiona jest równego dostępu do zatrudnienia oraz odpowiedniego dostępu do potrzeb wsparcia w jego pozyskaniu i utrzymaniu. Nierzadko spotyka się też z negatywnymi postawami społecznymi zarówno pracodawców, jak i pracowników sprawnych. Trudna sytuacja osób niepełnosprawnych na rynku pracy związana jest z ich niską aktywnością zawodową. Podstawowym źródłem problemów są bariery w dostępie do edukacji i niski poziom doświadczenia zawodowego. Praca, stanowiąca istotny element życia, w przypadku niepełnosprawnych pełni rolę szczególną. Jest dla nich drogą do pełnego uczestnictwa w życiu społeczeństwa, elementem rehabilitacji, a nie tylko źródłem pozyskiwania środków materialnych. Niepełnosprawni, podejmując pracę wchodzą w relacje z otoczeniem zawodowym. Jest to dla nich możliwość zdobycia kompetencji społecznych oraz przełamania obaw przed kontaktami z innymi ludźmi.

W końcu 2021r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie było zarejestrowanych jako bezrobotne 65 osób niepełnosprawnych z czego 13 posiadało prawo do zasiłku. W zestawieniu ze stanem z końca roku 2020, w którym takich osób było 73, otrzymamy 11 % spadek. W ogólnej liczbie osób bezrobotnych niepełnosprawnych było 34 kobiet (52%), z których 8 posiadało prawo do zasiłku (24%). Na obszarze wiejskim w końcu 2021r. w rejestrze bezrobotnych niepełnosprawnych pozostawało 36 osób z czego 18 stanowiły kobiety.

Wśród bezrobotnych z obszaru powiatu chełmińskiego z największymi problemami dotyczącymi znalezienia pracy borykają się niepełnosprawni w wieku 35 – 54 lat oraz osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej.

Grupy wymienione wyżej stanowią w powiecie chełmińskim największą grupę wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych. Biorąc pod uwagę staż pracy, najmniejsza liczba osób jest w grupie osób niepełnosprawnych posiadających staż powyżej 30 lat, a największa wśród osób ze stażem od 10 do 20 lat.

Tabela 11**Bezrobotni niepełnosprawni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy
w Chełmie według wieku, wykształcenia i stażu pracy**

Wyszczególnienie		Stan w końcu 2020r.	Stan w końcu 2021r.
Wiek	18 - 24 lat	3	4
	25 - 34 lat	10	7
	35 - 44 lat	17	10
	45 - 54 lat	22	24
	55 - 59 lat	15	16
	pow. 60 lat	6	4
Wykształcenie	Wyższe	4	2
	Policealne i średnie zawodowe	11	7
	Średnie ogólnokształcące	7	6
	Zasadnicze zawodowe	28	26
	Gimnazjalne, podst. i poniżej	23	24
Staż pracy	do 1 roku	13	9
	1 - 5	8	12
	5 - 10	10	9
	10 - 20	25	13
	20 - 30	7	11
	30 lat i więcej	7	5
	bez stażu	3	6

III Lokalny rynek pracy

Płynność lokalnego rynku pracy

W 2021r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie dokonano 2478 rejestracji osób jako bezrobotne. Wśród wszystkich rejestracji udział rejestrowanych kobiet stanowił 55% (1366 rejestracji). W roku 2020r. rejestracji jako osoby bezrobotne dokonało 2732 osób w tym 1400 kobiet (51%). Porównując powyższe, możemy zauważyć spadek liczby rejestracji o 9 % oraz 4 %-owy wzrost udziału kobiet w ogólnej liczbie.

W ogólnej liczbie rejestrujących się bezrobotnych możemy wyodrębnić osoby zamieszkałe na wsi. Liczba osób z terenów wiejskich w 2021r. wyniosła 1572, w tym udział kobiet wyniósł 56%.

W roku 2021 z terenu powiatu chełmińskiego, wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych było 2808. W zestawieniu z 2020r., w którym dokonano 2449 wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych, obserwujemy wzrost o 15%. Powodem wyłączeń z rejestru w 2021r. było m.in. podjęcie pracy (1627 osób – 58%), niepotwierdzenie gotowości do pracy (468 osób - 17%), dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego (80 osób – 3%). Wyjątkowo w 2021, podobnie jak w 2020 roku, odmowa przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy, która jako powód wyłączenia z ewidencji stanowiła zazwyczaj kilka procent, wyniosła tym razem - 1,6% (46 osób).

Wśród wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych, wyłączenia kobiet stanowią w powiecie chełmińskim 55%. W poniższej tabeli przedstawiono kształtowanie się liczby rejestracji i wyłączeń z ewidencji według miejsca zamieszkania w latach 2020 -2021.

Wyszczególnienie	Powiat chełmiński		W tym obszar wiejski	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
2020r.				
Rejestracje	2732	1400	1730	907
Wyłączenia	2449	1266	1525	798
w tym podjęcia pracy	1492	816	965	534
2021r.				
Rejestracje	2478	1366	1572	886
Wyłączenia	2808	1552	1802	1009
w tym podjęcia pracy	1627	947	1064	635

Podjęcia pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie monitoruje wyłączenia osób bezrobotnych z ewidencji tutejszego urzędu, z powodu podjęcia pracy. Praca zawodowa wpływa korzystnie nie tylko na sytuację życiową osób podejmujących pracę, ale również ma odzwierciedlenie w gospodarce lokalnej. W tabeli 12 przedstawiono podjęcia pracy przez osoby bezrobotne w kolejnych miesiącach 2021r. z uwzględnieniem miejsca zamieszkania.

Tabela 12

Podjęcia pracy przez bezrobotnych według miejsca zamieszkania w poszczególnych miesiącach 2021r.

Miesiąc	Powiat chełmiński		W tym obszar wiejski	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Styczeń	108	60	69	43
Luty	90	53	58	34
Marzec	157	74	108	49
Kwiecień	128	58	72	31
Maj	119	71	73	41
Czerwiec	135	86	95	64
Lipiec	146	88	95	60
Sierpień	141	80	94	57
Wrzesień	208	127	143	90
Październik	133	78	89	54
Listopad	126	82	82	54
Grudzień	136	90	86	58

Oferty pracy

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie w 2021r. zgłoszono 2733 ofert pracy, w tym 604 ofert pracy subsydiowanej. W zestawieniu z 2020r. obserwujemy w 2021r. zwiększenie liczby zgłoszonych ofert ogółem o 41%, natomiast wśród ofert subsydiowanych o 23%. Największą liczbę ofert pracy zgłoszono w miesiącu marcu – było to 23% wszystkich ofert pracy zgłoszonych w ciągu całego roku.

Szczegółową liczbę ofert pracy w rozbiciu na poszczególne miesiące 2021r. przedstawia tabela 13.

Tabela 13

Oferty pracy zgłoszone w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie w 2021r.

Wyszczególnienie		Miesiąc											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Liczba zgłoszonych ofert pracy	Ogółem	74	74	634	269	182	177	166	158	214	90	563	132
	w tym subsydiowanej	35	47	119	51	42	55	42	60	62	37	34	20

Zatrudnienie cudzoziemców

Zgodnie z polskim prawem, w 2021 roku możliwe było powierzenie cudzoziemcowi wykonywania pracy na terytorium RP bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę. Polscy pracodawcy mieli prawo zatrudnić nieposiadających zezwolenia obywateli: Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej, Ukrainy. Obywatele tych krajów mogli wykonywać pracę przez maksymalny okres 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy, niezależnie od liczby podmiotów powierzających im wykonywanie pracy. Przed podjęciem pracy przez cudzoziemca przyszły pracodawca musiał zarejestrować w urzędzie pracy pisemne oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy temu cudzoziemcowi, które określało:

- nazwę zawodu,
- miejsce wykonywania pracy,
- datę rozpoczęcia i okresy wykonywania pracy,
- rodzaj umowy stanowiącej podstawę wykonywania pracy,

- wysokość wynagrodzenia brutto za pracę,

Umowa zawarta z cudzoziemcem musiała być zgodna z powyższym oświadczeniem oraz zawarta na piśmie. Pracodawca, który powierzył pracę cudzoziemcowi przebywającemu nielegalnie na terenie RP, podlegał odpowiedzialności karnej. W tabeli 14 przedstawiono liczbę oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy z uwzględnieniem państw pochodzenia cudzoziemca według stanu w końcu roku 2021.

Tabela 14
Liczba oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy z uwzględnieniem państw pochodzenia cudzoziemca według stanu w końcu roku 2021

Wyszczególnienie	Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi
Ogółem	5850
z ogółem według państwa pochodzenia cudzoziemca	
Białoruś	76
Rosja	23
Ukraina	5296
Mołdawia	154
Armenia	13
Gruzja	288
Ogólna liczba przyjętych spraw w związku z oświadczeniami o powierzeniu pracy cudzoziemcowi	6128

Aby cudzoziemiec mógł wykonywać legalnie pracę w Polsce na podstawie zezwolenia na pracę musi posiadać tytuł pobytowy, z którym może wiązać się uprawnienie do wykonywania pracy w Polsce; o tytuł pobytowy ubiega się sam cudzoziemiec. Istnieje 6 rodzajów zezwoleń na pracę (A, B, C, D, E i S). Procedury i kryteria wydawania zezwoleń różnią się w zależności od typu zezwolenia. Powiatowy Urząd Pracy obsługuje z upoważnienia Starosty zezwolenia typu S, tj. zezwolenie na pracę sezonową wykonywaną przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym w sektorach: rolnictwo, ogrodnictwo, turystyka w ramach działalności uznanych za sezonowe określonych w stosownym rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W przypadku tego typu zezwoleń pracodawca składa wniosek o wydanie zezwolenia na pracę sezonową w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na swoją siedzibę lub miejsce zamieszkania (siedziba dotyczy osoby prawnej, np. przedsiębiorstwa, a miejsce zamieszkania - osoby fizycznej). Składając wniosek pracodawca dołącza

również dowód dokonania wpłaty w wysokości 30 zł. Jeżeli zezwolenie ma dotyczyć obywatela innego kraju niż Armenia, Białoruś, Gruzja, Mołdawia, Rosja lub Ukraina, do wniosku należy dołączyć informację dot. wyniku testu rynku pracy. Zezwolenie na pracę sezonową jest wydawane dla określonego cudzoziemca. Zezwolenie określa podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, najniższe wynagrodzenie cudzoziemca, wymiar czasu pracy albo liczbę godzin pracy w tygodniu lub miesiącu, rodzaj umowy będącej podstawą wykonywania pracy oraz okres ważności zezwolenia. Jeżeli zezwolenie dotyczy pracy cudzoziemca w charakterze pracownika tymczasowego, w zezwoleniu na pracę jest określany także pracodawca użytkownik. W okresie ważności zezwolenia możliwe jest wykonywanie każdej pracy sezonowej, a nie tylko tej wskazanej we wniosku, jednak nie dłużej niż przez okres 30 dni. W tabeli 15 przedstawiono liczbę wydanych zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca z uwzględnieniem państw jego pochodzenia według stanu w końcu roku 2021.

Tabela 15

Liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca z uwzględnieniem państw jego pochodzenia według stanu w końcu roku 2021

Wyszczególnienie	Liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca
Ogółem	114
z ogółem według państwa pochodzenia cudzoziemca	
Białoruś	7
Rosja	0
Ukraina	106
Mołdawia	1
Armenia	0
Gruzja	0
Inne	0
Ogólna liczba przyjętych spraw w związku z złożonymi wnioskami o wydanie zezwolenia na pracę sezonową	322

IV Organizacja i zarządzanie

Rok 2021 był kolejnym rokiem, w którym bezpośrednia obsługa klientów PUP odbywała się z zachowaniem odpowiednich rygorów sanitarnych w związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2. Utrzymano wprowadzone w 2020 roku zasady bezpieczeństwa dla obsługi klientów, tj.: noszenie osłon nosa i ust; zachowanie bezpiecznej odległości od innych osób przebywających w obiekcie; ograniczenie do niezbędnego minimum czas pobytu w obiekcie Urzędu; ograniczenie rozmów (w tym także używanie telefonów komórkowych) w trakcie przebywania w obiekcie Urzędu. Dla ograniczenia przemieszczania pomiędzy biurami Urzędu, pozostawiono specjalnie wydzielone stanowiska do bezpośredniej obsługi klienta (wyposażone w specjalne przezroczyste przesłony z plexi, dostęp do płynu dezynfekującego i rękawiczek jednorazowych). Pozostawianie korespondencji przez klientów w dalszym ciągu odbywało się z pomocą tzw. „skrzynki podawczej”.

Osoby bezrobotne, które miały wyznaczony obowiązkowy termin wizyty u doradcy klienta, w roku 2021 w dalszym ciągu, zamiast osobistej wizyty, mogły kontaktować się telefonicznie. Znacząco wzrósł odsetek osób korzystających z usług PUP w formie elektronicznej – zwiększyła się ilość spraw, która nie wymagała osobistej wizyty w urzędzie.

Powyzsze zmiany w funkcjonowaniu umożliwiły nieprzerwane działanie Urzędu i realizację zadań związanych z rejestracją osób bezrobotnych, ich aktywizacją, wypłatą świadczeń dla bezrobotnych oraz co najważniejsze wspieranie przedsiębiorców w ramach tarcz antykryzysowych. Pomoc ta realizowana była zarówno bezpośrednio w placówce jak i w formie elektronicznej.

Zatrudnienie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie

Według stanu w dniu 31.12.2021 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie zatrudnionych było 27 osób. Wśród osób zatrudnionych osoby z wykształceniem wyższym stanowią 70%. Tabela 16 prezentuje pracowników zatrudnionych w PUP w Chełmnie w dniu 31 grudnia w latach 2003 – 2021 z podziałem na wykształcenie oraz z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych.

Tabela 16

**Pracownicy zatrudnieni w PUP w Chełmnie w dniu 31 grudnia w latach 2004 – 2021
z podziałem na wykształcenie oraz z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych**

Wyszczególnienie	Ogółem	Pracownicy z wykształceniem				Niepełnosprawni
		wyższym	policealnym i średnim zawodowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym i innym	
2004	31	12	14	2	3	3
2005	29	11	13	4	1	1
2006	30	14	13	3	0	1
2007	28	12	14	2	0	2
2008	36	18	14	4	0	4
2009	35	23	8	4	0	5
2010	38	23	8	4	3	4
2011	39	25	9	2	3	4
2012	32	23	8	1	0	4
2013	32	24	7	1	0	5
2014	33	25	7	1	0	4
2015	31	24	6	1	0	4
2016	28	22	6	0	0	3
2017	28	22	6	0	0	3
2018	30	23	5	0	2	2
2019	28	21	5	0	2	2
2020	28	20	6	0	2	2
2021	27	19	5	0	3	2

Zadania fakultatywne w 2021

Zadania fakultatywne finansowane są ze środków Funduszu Pracy, na podstawie art. 108 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W szczególności dotyczą one:

- komunikowania się z osobami bezrobotnymi i pracodawcami, instytucjami,
- opracowywania i rozpowszechniania informacji o usługach rynku pracy,
- wypłacania dodatków do wynagrodzeń kluczowych pracowników,
- obowiązkowego doskonalenia kadr publicznych służb zatrudnienia,
- rozwoju i utrzymania systemów informatycznych.

Tabela 17 zawiera ich szczegółowy podział i poziom, jaki wystąpił w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie w roku 2021.

Tabela 17**Wydatkowanie środków Funduszu Pracy na realizację innych fakultatywnych zadań w 2021 roku**

Wydatki	Kwota w zł
Rozwój i eksploatacja systemu informatycznego	276.720,89
Informacja i poradnictwo zawodowe	8.505,12
Koszty wysyłki, komunikowanie się z pracodawcami i bezrobotnymi, druki, prowizje bankowe i pocztowe	66.957,81
Koszty sądowe i egzekucyjne	0,75
Koszty szkolenia kadr PSZ	12.946,00
Dodatki do wynagrodzeń	83.320,00
Pozostałe wydatki limitowe w tym działalność promocyjna i badanie rynku pracy	5.490,72

V ŚRODKI FUNDUSZU PRACY, EFS W ROKU 2021

Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie w celu ograniczenia bezrobocia w powiecie chełmińskim, a tym samym poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy, nie tylko wykorzystuje racjonalnie środki przeznaczone z algorytmu, ale również pozyskuje dodatkowe środki finansowe, w tym pochodzące z budżetu Unii Europejskiej (poniższa tabela). Skupiamy się przede wszystkim na realizacji projektów aktywizujących osoby bezrobotne do 30 roku życia, dofinansowanych ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz projektów aktywizujących osoby bezrobotne powyżej 29 roku życia dofinansowanych ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego.

Tabela 18

Wydatki środków pochodzących z Unii Europejskiej z podziałem na instrumenty w 2021 roku w PUP w Chełmnie (kwoty w tys. zł)

Wyszczególnienie	POWER	RPO WKP
Stáže	1 351,3	757,5
Szkolenia	43,9	22,2
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	209,7	509,9
Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy	239,9	508,9
Prace interwencyjne	40,7	89,1

Dzięki tym staraniom można mieć wpływ na pobudzenie lokalnej gospodarki, zwiększenie liczby nowych miejsc pracy, oraz ułatwienie osobom bezrobotnym podjęcie działalności gospodarczej.

Środki Funduszu Pracy w 2021r.

Środki finansowe Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie przyznawane są zgodnie z rozporządzeniem w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie. Dodatkowo, w ciągu roku, istnieje możliwość pozyskania środków z rezerwy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej oraz środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie w 2021r. otrzymał i rozdysponował środki w łącznej kwocie 7 416,8 tys. zł. W stosunku do 2020r. środki te wzrosły o 76%, tj. 3 208,0 tys. zł – wówczas wyniosły one 4 208,8 tys. zł. Z ich wykorzystaniem, realizując usługi i instrumenty rynku pracy wynikające z *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* zaktywizowano i objęto pomocą 1061 beneficjentów. Poniższa tabela szczegółowo przedstawia podział przyznanych środków.

Tabela 19

Podział środków Funduszu Pracy i EFS wydatkowanych na realizację zadań na rzecz promocji zatrudnienia w 2021r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie

Instrument	Kwota w tys. zł	Beneficjenci ogółem
Roboty publiczne	1 696,4	190
Prace interwencyjne	651,3	130
Prace społecznie użyteczne	6,0	5
Staż	2 861,8	373
Szkolenia zawodowe i studia podyplomowe	118,3	42
Badania lekarskie	1,9	8
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	780,0	26
Doposażenie lub wyposażenie stanowisk pracy	1 017,7	34
Zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania	27,8	44
Kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy	220,0	201
Zwrot kosztów opieki nad dzieckiem	7,6	5
Bon na zasiedlenie	28,0	3
RAZEM	7 416,8	1061

Największy udział w wydatkowaniu środków na aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu miały staże - kwota przeznaczona na ten cel stanowiła 39% ogólnej sumy wydatków Funduszu Pracy i EFS w 2021r. Za pomocą tego instrumentu zaktywizowano 35% ogólnej liczby beneficjentów. Wysoki udział w wydatkach miał również instrument pomocy, jakim są roboty publiczne, które pochłonęły 23% ogólnej sumy wydatków - za pomocą tej formy zaktywizowano również spory odsetek osób bezrobotnych, tj. 18% z ogólnej liczby. Kolejne i zbliżone do siebie największe udziały w wydatkach na pomoc beneficjentom przypadły środkom przeznaczonym do wyposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy oraz na podjęcie działalności gospodarczej - ich udział wyniósł odpowiednio 14 i 11%. Instrumentem wsparcia, który pochłonął 9 % ogólnej kwoty wydatków PUP w 2021 roku były prace interwencyjne - zaktywizowano z pomocą tej formy 12 % ogólnej liczby beneficjentów. Uwagę należy zwrócić również na instrument pomocy, jakim jest kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy - pomimo niewielkiej kwoty, tj. stanowiącej 3% ogólnych wydatków, zaktywizowano z pomocą tej formy 19% beneficjentów.

VI Zestawienie wydatków w 2021 roku na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Roboty publiczne

Roboty publiczne to zatrudnienie bezrobotnego przy wykonywaniu prac organizowanych przez; powiat (z wyłączeniem urzędów pracy), gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowywane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Wykonując roboty publiczne, osoba bezrobotna zostaje zatrudniona na podstawie umowy o pracę i przysługują jej liczne uprawnienia wynikające z tego tytułu (np. prawo do urlopu wypoczynkowego). Poza tym zdobywa nowe doświadczenia zawodowe, co zwiększa jej szanse na rynku pracy. Otrzymuje także wynagrodzenie, które nie może być niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę, jeżeli osoba bezrobotna zatrudniona jest na pełny etat. Podjęcie nawet czasowej pracy zachęca do dalszych poszukiwań, pozwala bezrobotnym uaktywnić się zawodowo - być pracownikiem.

Do zatrudnienia w ramach robót publicznych w 2021r. skierowano 190 osób. Wydatki, jakie poniesiono łącznie w 2021r. na ten cel, stanowiły kwotę 1 696,4 tys. zł - w porównaniu z 2020r. wzrost o 146%. Liczba bezrobotnych zaktywizowanych w ramach robót publicznych w porównaniu z 2020r. jest większa o 74%. Spory wzrost wydatków w stosunku do mniejszego zwiększenia liczby osób zaktywizowanych wynika z różnicy w zawieranych umowach.

W tabeli 20 przedstawiono kształtowanie się wydatków poniesionych na roboty publiczne oraz liczbę osób zaktywizowanych w latach 2020 – 2021.

Tabela 20

Wydatki poniesione na roboty publiczne oraz liczba osób zaktywizowanych w latach 2020 – 2021

Lata	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2020	689,0 tys. zł	109
2021	1 696,4 tys. zł	190

Prace interwencyjne

Instrument wsparcia, jakim są prace interwencyjne polega na refundacji przez urząd pracy części kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenie społeczne, zatrudnionych bezrobotnych. O organizację prac interwencyjnych może ubiegać się każdy pracodawca, który w ocenie PUP jest w stanie te prace prawidłowo przeprowadzić (np.: niebędący w stanie likwidacji oraz niezalegający z podatkami). Pomoc udzielana pracodawcom i przedsiębiorcom w ramach prac interwencyjnych jest udzielana zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Na organizację prac interwencyjnych u pracodawców wydano w 2021r., 651,3 tys. zł w wyniku czego zaktywizowano 130 osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy. W stosunku do roku poprzedniego, tj. 2020, wydatki na ten cel wzrosły o 84,4 tys. zł –15%, a liczba osób zaktywizowanych zwiększyła się o 26%. Wielkości te zobrazowano w tabeli 21.

Tabela 21

**Wydatki poniesione na prace interwencyjne oraz liczba osób zaktywizowanych
w latach 2020 – 2021**

Lata	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2020	566,9 tys. zł	103
2021	651,3 tys. zł	130

Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej albo uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego. Prace te odbywają się bez nawiązania stosunku pracy ani umowy o pracę. Organizowane są one przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Prace te mogą być wykonywane w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. Świadczenie to może być w całości finansowane z budżetu gminy.

W ramach tego wsparcia w 2021 roku, sfinansowano prace dla 5 osób bezrobotnych, na co wydatkowano kwotę w wysokości 6,0 tys. zł. W porównaniu do roku ubiegłego, tj. 2020, liczba beneficjentów korzystających z tego instrumentu zwiększyła się o 67%, a kwota przeznaczona na organizację prac społecznie użytecznych wzrosła o 5%. Szczegółowo wielkość wydatków oraz liczbę zaktywizowanych osób przedstawiono w tabeli 22.

Tabela 22

Wydatki związane z organizacją prac społecznie użytecznych oraz liczba osób zaktywizowanych w latach 2020 – 2021

Lata	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2020	5,7 tys. zł	3
2021	6,0 tys. zł	5

Organizacja staży

Głównym celem organizacji staży zawodowych, jest uzyskanie praktycznych umiejętności do wykonywania pracy poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy przez bezrobotnego, bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą. Staż umożliwia, więc zdobywanie doświadczenia zawodowego, podnoszenie poziomu wykształcenia oraz umiejętności związanych z konkretnym stanowiskiem pracy. Na staż mogą być kierowane wszystkie osoby bezrobotne. Starosta może skierować do odbycia stażu przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy, a jeśli osoba bezrobotna nie ukończyła jeszcze 30. roku życia - do 12 miesięcy. Bezrobotny odbywa staż na podstawie umowy, którą urząd pracy zawiera z pracodawcą. Największą zaletą tej formy jest fakt, iż organizator stażu nie ponosi żadnych kosztów związanych z przyjęciem stażysty i organizacją stażu. Bezrobotny za odbywanie stażu otrzymuje stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku podstawowego dla osób bezrobotnych (kwota uregulowana ustawowo). Okres pobierania stypendium wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz okresów składkowych, nie wlicza się jednak do okresu umożliwiającego nabycie prawa do zasiłku dla bezrobotnych oraz do okresu zatrudnienia, od którego zależy nabycie prawa do urlopu wypoczynkowego.

W ramach tej formy w 2021 roku sfinansowano odbywanie stażu dla 373 bezrobotnych, na co wydatkowano kwotę w wysokości 2 861,8 tys. zł. W porównaniu do roku ubiegłego tj. 2020, liczba beneficjentów korzystających z tego instrumentu wzrosła o 105 osób (39%), przy równoczesnym zwiększeniu kwoty przeznaczonej na organizację staży o 1 191,7 tys. zł (wzrost o 71%). Szczegółowo wielkość wydatków oraz liczbę zaktywizowanych osób przedstawiono w tabeli 23.

Tabela 23**Wydatki związane z organizacją staży zawodowych oraz liczba osób zaktywizowanych w latach 2020 – 2021**

Lata	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2020	1 670,1 tys. zł	268
2021	2 861,8 tys. zł	373

Doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy

Wsparciem dla podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą zamierzającego utworzyć miejsce pracy dla skierowanego bezrobotnego jest zwrot kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 600 % przeciętnego wynagrodzenia. Pomoc taka daje możliwość stworzenia dodatkowych miejsc pracy i zwiększa szanse osób bezrobotnych na zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej 24 miesięcy. Instrument ten zachęca pracodawców do tworzenia stanowisk pracy. Otrzymane środki można przeznaczyć w szczególności na: zakup środków trwałych, zakup urządzeń, maszyn, w tym środków niezbędnych do zapewnienia zgodności stanowiska pracy z przepisami bezpieczeństwa higieny pracy oraz wymaganiami ergonomii.

W 2021r. na doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy przeznaczono kwotę w wysokości 1 017,7 tys. zł w wyniku czego utworzono 34 nowe miejsca pracy. W stosunku do 2020r. wydatki na ten cel wzrosły o 717,7 tys. zł (240%), w wyniku czego ilości osób, która otrzymała wsparcie zwiększyła się o 183%.

Tabela 24**Wydatki poniesione na doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy w latach 2019 – 2020**

Lata	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2020	300,0 tys. zł	12
2021	1 017,7 tys. zł	34

Szkolenia i studia podyplomowe

Sposobem zwiększania szans na znalezienie pracy jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych np. poprzez studia podyplomowe lub uczestnictwo w zorganizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy szkoleniach.

Szkoleniem nazywamy pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia. Szkolenie odbywa się w formie kursu, realizowanego według planu nauczania obejmującego przeciętnie nie mniej niż 25 godzin zegarowych w tygodniu, chyba, że przepisy odrębne przewidują niższy wymiar szkolenia. Szkolenie może trwać do 6 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie nie dłużej niż 12 miesięcy; w przypadkach osób bez kwalifikacji zawodowych szkolenie może trwać do 12 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie nie dłużej niż 24 miesiące.

PUP inicjuje, organizuje i finansuje szkolenia bezrobotnych, w celu podniesienia ich kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji, zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, w szczególności w przypadku: braku kwalifikacji zawodowych, konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji, utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie oraz braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. Bezrobotnemu w okresie odbywania szkolenia, na które został skierowany przez PUP, przysługuje stypendium finansowane ze środków Funduszu Pracy w wysokości 120 % kwoty zasiłku dla bezrobotnych, jeżeli miesięczny wymiar godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin.

Finansowanie wspomnianych wyżej kosztów studiów podyplomowych organizowane jest na wniosek osoby zainteresowanej a wysokość dofinansowania może wynieść do 100% wysokości kosztów organizatora takich studiów jednak nie więcej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia. W przypadku zawarcia umowy o dofinansowanie, osoba bezrobotna może dodatkowo otrzymywać każdego miesiąca stypendium w wysokości 20% zasiłku podstawowego.

W 2021r. na realizację szkoleń i dofinansowanie studiów podyplomowych rozdysponowano kwotę w wysokości 118,3 tys. zł. Łącznie z tych form aktywizacji skorzystały 42 osoby zarejestrowane w PUP w Chełmnie. W zestawieniu z 2020r. liczba bezrobotnych biorących udział w tych formach wzrosła o 13 osób (45%), natomiast wydatki z tym związane wzrosły o 21,1 tys. zł (22%). Zestawienie liczby osób zaktywizowanych oraz wydatków w latach 2020 – 2021 przedstawia tabela 28.

W 2021r. realizowano szkolenia w zakresie m.in.:

- nauki spawania,
- nauki umiejętności poszukiwania pracy,

- zdobywania uprawnień do obsługi wózków widłowych, kotłów CO, urządzeń elektroenergetycznych do 1 kV,
- nabycia umiejętności związanych z zawodem magazyniera, sprzedawcy i opiekuna osób starszych.

Tabela 25

Środki wydatkowane na szkolenia i dofinansowanie studiów podyplomowych wraz z liczbą osób zaktywizowanych w latach 2020 – 2021

Rok	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2020	97,2 tys. zł	29
2021	118,3 tys. zł	42

Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (tzw. dotacje) to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych, absolwentów centrum integracji społecznej oraz absolwentów klubów integracji społecznej zainteresowanych rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej. Przyznawane środki mogą zawierać w sobie pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanego z podjęciem tej działalności. Całkowita wysokość dotacji określana jest każdorazowo w umowie - nie może być jednak wyższa niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia. Ta forma walki z bezrobociem znalazła szerokie uznanie wśród bezrobotnych. Na jej atrakcyjność wpłynęła również obniżona kwota składki na ubezpieczenie społeczne dla osób po raz pierwszy podejmujących działalność gospodarczą.

Łącznie w 2021r. przyznano jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej w wysokości 780,0 tys. zł co w zestawieniu z 2020r. pokazuje zwiększenie środków o 20%. Pozwoliły one na udzielenie pomocy 26 osobom bezrobotnym – tyle samo osób otrzymało wsparcie z roku ubiegłym.

Najczęściej podejmowano działalność gospodarczą w zakresie handlu i usług: mechaniki pojazdowej, stolarskich, tapicerskich, remontowo – budowlanych, sprzątających obsługi imprez okolicznościowych, masażu, tatuowania, oraz fryzjerskich i kosmetycznych.

Zestawienie wielkości wydatków związanych z przyznanymi jednorazowymi środkami na podjęcie działalności gospodarczej przedstawiono w tabeli 26.

Tabela 26**Środki wydatkowane na utworzenie własnej działalności gospodarczej wraz z liczbą osób zaktywizowanych w latach 2020 – 2021**

Rok	Wydatki	Liczba osób zaktywizowanych
2020	650,0 tys. zł	26
2021	780,0 tys. zł	26

Zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania

Instrument ten zachęca do mobilności zawodowej i umożliwia uzyskanie intensywniejszej pomocy finansowej dla osób bezrobotnych. Zwroty kosztów zakwaterowania i kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, odbywania szkolenia lub zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego należą do instrumentów rynku pracy cieszącym się dużym zainteresowaniem wśród bezrobotnych. Zwroty te wspomagają przełamanie „bariery odległości” będącej często przyczyną rezygnacji z w/w form aktywizacji zawodowej.

Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie w 2021r. udzielił zwrotu kosztów 44 osobom. Kwota związana ze zwrotem kosztów przejazdu i zakwaterowania wyniosła 27,8 tys. zł. W zestawieniu z 2020r. obserwujemy zwiększenie rozdysponowanych na ten cel środków o 155% i objęcie pomocą mniejszej liczby osób bezrobotnych o 4%.

Tabela 27**Środki wydatkowane na zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania wraz z liczbą osób korzystających w latach 2020 – 2021**

Rok	Wydatki	Liczba osób korzystających
2020	10,9 tys. zł	46
2021	27,8 tys. zł	44

Kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców

Przedsiębiorcy zainteresowani kształceniem ustawicznym pracowników i pracodawcy w związku z niedopasowaniem kwalifikacji zawodowych do aktualnych lub przyszłych potrzeb przedsiębiorstwa mogą od 2014 roku skorzystać z dofinansowania jakie umożliwi Krajowy Fundusz Szkoleniowy.

Środki przeznaczone na kształcenie ustawiczne mogą być przeznaczone na: kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą, egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych, badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu, ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

Pracodawca zainteresowany uzyskaniem środków składa wnioski we właściwym ze względu na siedzibę pracodawcy albo miejsce prowadzenia działalności gospodarczej Powiatowym Urzędzie Pracy.

Na wniosek pracodawcy, na podstawie umowy, PUP może przyznać środki z KFS na sfinansowanie ww. kosztów, w wysokości 80% tych kosztów, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika, a w przypadku mikroprzedsiębiorstw w wysokości 100%, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

Do kształcenia ustawicznego w 2021r. skierowano 201 osób. Wydatki jakie poniesiono łącznie na ten cel, stanowią kwotę 220,0 tys. zł - w porównaniu z 2020r. wzrost o 3%. Liczba bezrobotnych zaktywizowanych w ramach tej formy w porównaniu z 2020r. jest większa o 66%.

W tabeli 28 przedstawiono kształtowanie się wydatków poniesionych na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców oraz liczbę osób zaktywizowanych w latach 2020 – 2021.

Tabela 28

Środki wydatkowane na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców wraz z liczbą osób korzystających w latach 2020 – 2021

Rok	Wydatki	Liczba osób korzystających
2020	213,0 tys. zł	121
2021	220,0 tys. zł	201

Bon na zasiedlenie

Bon na zasiedlenie to forma wsparcia dla bezrobotnych do 30 roku życia, która ma pomóc im w poprawie własnej sytuacji życiowej. Jest przyznawany w związku z podjęciem pracy lub działalności gospodarczej poza miejscem swojego zamieszkania. Głównym warunkiem przyznania bezrobotnemu bonu na zasiedlenie jest odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, która musi wynieść co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie.

Bon na zasiedlenie przyznawany jest jedynie na wniosek bezrobotnego, który należy złożyć do urzędu pracy działającego w imieniu starosty. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku pomiędzy bezrobotnym a starostą podpisywana jest umowa. Jej konsekwencją jest wypłata bonu zasiedleniowego. Określa ona wysokość środków, które są przyznane, a ich maksymalna wysokość nie może przekraczać 200% przeciętnego wynagrodzenia. W umowie określony jest także sposób wypłaty pieniędzy i to, kiedy zostaną wypłacone.

Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie wypłacił w 2021r. bony na zasiedlenie dla 3 osób bezrobotnych. W tabeli 29 przedstawiono kształtowanie się wydatków poniesionych na ten cel.

Tabela 29

Środki wydatkowane na bon na zasiedlenie wraz z liczbą osób korzystających w roku 2021

Rok	Wydatki	Liczba osób korzystających
2021	28,0 tys. zł	3

VII Pakiet wsparcia dla przedsiębiorców w ramach programu rządowego - Tarcza Antykryzysowa

Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 15zzb) organizacji pozarządowych (art.15zze) oraz kościelnych osób prawnej (art.15zze²).

Jednym z działań pomocowych w ramach Tarczy Antykryzysowej, obsługiwanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie było wsparcie w postaci dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i kościelnych osób prawnych. Instrument ten został zawarty w ustawie z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych, a dokładnie w artykule 15zzb, 15zze, 15zze².

Warunkiem uzyskania wsparcia było wykazanie spadku obrotów gospodarczych, rozumianego jako zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym w przypadku przedsiębiorców lub spadek przychodów z działalności statutowej w przypadku organizacji pozarządowych. Sama wysokość wsparcia uzależniona była od wysokości tego spadku i tak przypadku spadku o:

- co najmniej 30 proc. – dofinansowanie mogło być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 50 proc. wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 50 proc. kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę powiększonego o składki na ubezpieczenie społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika;
- co najmniej 50 proc. – dofinansowanie mogło być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 70 proc. wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 70 proc. kwoty minimalnego wynagrodzenia powiększonego o składki na ubezpieczenie społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika;
- co najmniej 80 proc. – mogło być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 90 proc. wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne

należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 90 proc. kwoty minimalnego wynagrodzenia powiększonego o składki na ubezpieczenie społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika.

Dofinansowanie było wypłacane w okresach miesięcznych. Przedsiębiorca/organizacja pozarządowa nie mógł/a otrzymać dofinansowania w części, w której te same koszty zostały albo zostaną sfinansowane z innych środków publicznych. Przedsiębiorca/organizacja pozarządowa nie mógł/a też mieć m.in. zaległości finansowych związanych z odprowadzaniem podatków oraz składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy.

Niskooprocentowana pożyczka z Funduszu Pracy dla mikroprzedsiębiorców (art.15zzd) i organizacji pozarządowych (art.15zzda)

Instrumentem pomocowym w ramach Tarczy Antykryzysowej, który znalazł w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie największą liczbę odbiorców w 2020r. i był kontynuowany w roku 2021r. była niskooprocentowana pożyczka z Funduszu Pracy dla mikroprzedsiębiorców i organizacji pozarządowych. Z pożyczki mógł skorzystać mikroprzedsiębiorca, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018r. Prawo przedsiębiorców (tj. przedsiębiorca, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki: zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro lub suma aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyła równowartości w złotych 2 milionów euro), który prowadził działalność gospodarczą przed dniem 1 kwietnia 2020 r. w celu pokrycia bieżących kosztów prowadzenia tej działalności. O pożyczkę mógł ubiegać się także mikroprzedsiębiorca, który nie zatrudnia i nigdy nie zatrudniał pracowników.

Pożyczka była wypłacana jednorazowo, po podpisaniu umowy ze środków Funduszu Pracy do wysokości 5 tys. zł, zaś jej oprocentowanie było stałe i wynosiło w skali roku 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski. Okres jej spłaty nie mógł przekroczyć 12 miesięcy, przy czym rozpoczęcie spłaty pożyczki następowało po trzymiesięcznym okresie karencji. Pożyczka wraz z odsetkami podlegała umorzeniu pod warunkiem, że mikroprzedsiębiorca prowadził działalność gospodarczą przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki. Od dnia 24.06.2020r. nie było konieczności składania wniosku o umorzenie pożyczki - pożyczka wraz z odsetkami podlegała umorzeniu niejako automatycznie, po weryfikacji przez Powiatowy Urząd Pracy warunku, czy mikroprzedsiębiorca prowadził działalność gospodarczą przez wymagany okres.

Zbliżone zasady dotyczyły pożyczek udzielanych dla organizacji pozarządowych oraz podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W tabeli 30 przedstawiono charakterystykę wydatków na powyższe formy pomocy poniesionych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie w roku 2021.

Tabela 30

Środki wydatkowane na niskooprocentowane pożyczki z Funduszu Pracy dla mikroprzedsiębiorców (art.15zzd)/organizacji pozarządowych (art.15zzda) oraz na dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i kościelnych osób prawnych w roku 2021

Rok	Wydatki	Liczba osób korzystających
2021	516,9 tys. zł	100

Dotacja dla mikro i małych przedsiębiorstw określonych branż (art.15zze⁴)

Od 1 lutego 2021r. uruchomiony został nowy instrument wsparcia w postaci dotacji na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy przyznawanej na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 2021 r. w sprawie wsparcia uczestników obrotu gospodarczego poszkodowanych wskutek pandemii COVID-19. Dotację mogli otrzymać przedsiębiorcy, którzy spełniali łącznie następujące warunki:

- posiadali status mikroprzedsiębiorcy albo małego przedsiębiorcy zgodnie z definicjami zawartymi odpowiednio w art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 marca 2018r. – Prawo przedsiębiorców,
- na dzień 30 września 2020 r. prowadzili działalność gospodarczą oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, jako rodzaj przeważającej działalności, jednym z kodów wskazanym w art. 15zze⁴ ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,
- działalność gospodarcza nie była zawieszona na dzień 30 września 2020r.,
- przychód z działalności uzyskany w październiku albo listopadzie 2020 r. był niższy co najmniej o 40% w stosunku do przychodu uzyskanego odpowiednio w październiku albo listopadzie 2019 r.

Dotacja udzielane były ze środków Funduszu Pracy w wysokości do 5 tys. zł. i były bezzwrotne pod warunkiem, że przedsiębiorca wykonywał działalność gospodarczą przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia dotacji. W tabeli 31 przedstawiono charakterystykę wydatków na powyższą formę pomocy poniesionych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie w roku 2021.

Tabela 31

Środki wydatkowane na dotację dla mikro i małych przedsiębiorstw określonych branż w roku 2021

Rok	Wydatki	Liczba osób korzystających
2021	2 090,0 tys. zł	420

VIII Projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz rezerwy Funduszu Pracy.

Szczegółowy opis projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego wraz z charakterystyką beneficjentów oraz formą aktywizacji i kwoty wydatków przedstawia poniższa tabela.

W 2021 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie pozyskane środki przeznaczone na jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, staże zawodowe, szkolenia, doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy i prace interwencyjne.

Tabela 32

Programy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie

<i>Nazwa programu/Tytuł projektu</i>	<i>Krótki opis programu</i>	<i>Limit środków na finansowanie programu</i>
<p><i>Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie chełmińskim IV</i></p>	<p>Cel: projekt zakładający aktywizację osób bezrobotnych w wieku do 30 roku życia, tzw. NEET.</p> <p>Forma aktywizacji: Pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, staże.</p> <p>Liczba uczestników w 2021r.: 62 osoby, z czego: 47 osób wzięło udział w stażu zawodowym.</p> <p>W wyniku pandemii COVID-19, zostały również uruchomione w ramach projektu wsparcia: (zgodnie z art. 15zzb ustawy o Covid-19) dofinansowanie do części kosztów wynagrodzeń pracowników i należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne oraz (zgodnie z art. 15zcc ustawy o Covid-19) dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19. W 2021r.: 15 osób</p>	<p>W 2021r.:</p> <p>745 200 zł (na wsparcie osób bezrobotnych i COVID-19)</p> <p>Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 EFS</p>

<p>Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie chełmińskim V</p>	<p>Cel: projekt zakładający aktywizację osób bezrobotnych w wieku do 30 roku życia, tzw. NEET.</p> <p>Forma aktywizacji: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, staże, szkolenia, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz prace interwencyjne.</p> <p>Liczba uczestników w 2021r.: 156 osób, z czego: 5 osób wzięło udział w pracach interwencyjnych, 124 w stażu zawodowym, 12 w szkoleniu zawodowym, 8 osób otrzymało dotację na założenie działalności gospodarczej, a 7 uzyskało zatrudnienie w ramach doposażenia stanowiska pracy.</p>	<p>W 2021r.: 1 398 800 zł (na wsparcie osób bezrobotnych) Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 EFS</p>
<p>Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w powiecie chełmińskim IV</p>	<p>Cel: zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 29r. ż. znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie chełmińskim, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne.</p> <p>Forma aktywizacji: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, staże, szkolenia, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz prace interwencyjne.</p> <p>Liczba uczestników w 2021r.: 154 osoby, z czego: 41 osób wzięło udział w pracach interwencyjnych, 60 w stażu zawodowym, 5 w szkoleniu zawodowym, 17 osób otrzymało dotację na założenie działalności gospodarczej, a 18 uzyskało zatrudnienie w ramach doposażenia stanowiska pracy.</p>	<p>W 2021r.: 1.939.400 zł (na wsparcie osób bezrobotnych) RPKP Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020</p>

Bezrobocie zarejestrowane w Powiatowym (uprzednio Rejonowym) Urzędzie Pracy w Chełmnie

lp.	gmina stan w dniu 31 grudnia	ogółem		miasto Chełmno		Chełmno		Kijewo Królewskie		Lisewo		Papowo Biskupie		Stolno		Unisław	
		o	k	o	k	o	k	o	k	o	k	o	k	o	k	o	k
1	1990	1454	713	653	332	131	57	99	45	122	45	125	57	128	61	196	116
2	1991	3532	1694	1554	771	295	126	264	122	292	114	318	152	337	176	472	233
3	1992	4022	1886	1854	922	351	143	277	124	315	114	360	139	329	149	536	295
4	1993	4611	2290	2053	1093	461	214	280	124	421	152	366	186	405	181	625	340
5	1994	5309	2607	2358	1271	492	228	347	175	487	185	478	200	478	193	669	355
6	1995	4951	2676	2206	1260	481	242	307	174	455	205	450	233	433	215	619	347
7	1996	4419	2585	1972	1221	435	233	264	152	403	211	400	220	389	220	556	328
8	1997	3821	2284	1655	1026	367	208	260	152	395	212	340	194	359	198	445	294
9	1998	3632	2121	1508	907	392	218	237	139	411	225	317	172	363	208	404	252
10	1999	4631	2621	1918	1106	469	259	330	177	458	274	394	211	439	241	623	353
11	2000	5224	2999	2134	1260	512	280	375	198	521	320	430	243	513	264	739	434
12	2001	5620	3116	2260	1320	547	285	439	214	542	310	474	271	546	279	812	437
13	2002	5827	3160	2339	1303	594	319	383	192	616	311	597	303	549	307	749	425
14	2003	5581	3163	2180	1260	566	322	320	173	595	319	579	327	570	309	771	453
15	2004	5785	3207	2284	1272	570	305	389	225	604	312	648	371	607	325	683	397
16	2005	5735	3258	2248	1294	557	307	377	227	613	335	612	343	612	327	716	425
17	2006	4799	2773	1913	1092	472	288	308	176	521	284	469	292	486	277	630	364
18	2007	3005	1754	1429	823	350	225	190	104	267	150	194	108	260	150	315	194
19	2008	3278	1827	1427	797	308	186	261	147	301	161	272	126	319	187	390	223
20	2009	3699	2007	1528	845	364	201	282	152	361	179	327	156	376	216	461	258
21	2010	3814	2024	1526	818	385	208	312	180	374	186	356	173	393	197	468	262
22	2011	4045	2201	1496	827	429	233	326	195	465	224	427	231	417	219	485	272
23	2012	4454	2391	1635	889	460	247	329	188	494	218	490	266	463	243	583	340
24	2013	4595	2440	1674	880	460	249	359	205	529	262	526	282	492	252	555	310
25	2014	3717	2018	1340	730	352	193	308	188	400	187	445	239	397	210	475	271
26	2015	3110	1789	1155	642	300	170	238	153	354	192	363	206	360	208	340	218
27	2016	2802	1701	1062	609	267	180	230	158	290	160	363	219	298	182	292	193
28	2017	2441	1494	899	529	219	159	187	134	275	155	340	202	258	163	263	152
29	2018	2193	1332	838	481	216	152	170	116	201	113	268	168	254	157	246	145
30	2019	2014	1191	756	422	215	145	162	102	181	101	273	164	230	134	197	123
31	2020	2297	1325	834	447	261	175	175	116	225	110	274	165	255	155	273	157
32	2021	1967	1139	734	384	233	146	157	105	174	101	234	132	227	140	208	131

